

Zaaknummer : 01119362
Ons Kenmerk : ODH1288325
Datum : 2-7-2025

Beschikking Omgevingswet - Flora- en fauna-activiteit

Onderwerp

Op 7 oktober 2024 hebben wij, namens Waterschap Rivierenland, een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag is ingediend voor de volgende vergunningplichtige handelingen:

- het opzettelijk vangen en doden van de heikikker (*Rana arvalis*) en de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk verstoren van de heikikker (*Rana arvalis*) en de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker (*Rana arvalis*) en de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het, anders dan voor verkoop, onder zich hebben of vervoeren van de heikikker (*Rana arvalis*) en de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) als bedoeld in 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van kadeversterkingen aan en watercompensatie nabij de Kade Kortland te Alblasserdam. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode 1 april 2025 tot en met 1 april 2030.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te **verlenen** aan Waterschap Rivierenland;
- II. de in het vervolg van deze beschikking opgenomen voorschriften te verbinden aan deze omgevingsvergunning;
- III. de onder “Relevante documenten” genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze omgevingsvergunning;
- IV. dat deze omgevingsvergunning geldig is vanaf de dag na bekendmaking tot en met 1 april 2030.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendices

- I. Ligging van de plangebieden Kade Kortland en watercompensatie.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

1. De vergunninghouder dient:
 - a. de start van de flora- en fauna-activiteit (waaronder ook het ongeschikt maken) uiterlijk twee weken van tevoren te melden;
 - b. het ecologisch werkprotocol bij de startmelding mee te sturen;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen; en
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week voor de beëindiging te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze omgevingsvergunning, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan heikikker en rugstreeppad - In het kader van de Omgevingswet' van 1 oktober 2024.
3. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort(en) te worden getroffen. Deze maatregelen dienen, uiterlijk één maand voorafgaand aan de uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. De alternatieve maatregelen mogen na goedkeuring worden toegepast.
4. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel en eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het project op de hoogte is van de voorschriften en maatregelen in deze omgevingsvergunning en dat ze toegepast worden.
5. De uitvoering van alle mitigerende en compenserende maatregelen dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de aangevraagde beschermde soorten.
6. Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de contactgegevens van de begeleidende ecologisch deskundige(n);
 - b. hoe omgegaan wordt met de voorwaarden zoals opgenomen in de voorschriften;

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en/of (beschermde) soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie.

De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan ontheffing aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties en/of een ecologisch adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- c. de locaties van de huidige verblijfplaatsen binnen het plangebied (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - d. een omschrijving en planning van de uit te voeren werkzaamheden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal); en
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
7. Er dient door de ecologisch deskundige een logboek te worden bijgehouden van de ecologische begeleiding. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
- a. een verslag van de uitvoering en begeleiding van de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - b. een overzicht van de uitgevoerde controles en de (weer)condities waaronder deze hebben plaatsgevonden; en
 - c. de ecologische onderbouwing van de vrijgave van het plangebied voor de start van de werkzaamheden.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een exemplaar van deze omgevingsvergunning, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
9. De werkzaamheden mogen pas starten als tenminste een termijn van vier weken, na de inwerkingtreding van deze omgevingsvergunning, in acht is genomen. Een uitzondering hierop zijn de maatregelen voor het ongeschikt maken van het plangebied, vastgelegd in voorschrift 11.

Soortspecifieke voorschriften

10. Er dient gewerkt te worden volgens de meest actuele versie van het 'Desinfectie protocol veldwerk' van Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland (RAVON²) om het risico in te perken op het overbrengen van amfibie ziektes, waaronder chytridiomycose en het ranavirus. Dit houdt in dat al het materiaal, zoals handschoenen en laarzen voor- en achteraf ontsmet moeten worden.
11. Het plangebied dient ongeschikt te worden gemaakt in de minst kwetsbare periode van de heikikker en de rugstreeppad en onder begeleiding van een ecologisch deskundige (zie voorschrift 5). Deze minst kwetsbare periode betreft de actieve periode, die loopt van 1 april tot en met 30 september. Het ongeschikt maken dient te worden uitgevoerd door het maaien van het plangebied. Hieraan verbinden wij de volgende voorwaarden:
- a. tijdens het maaien dient een maaihoogte van maximaal acht centimeter boven het maaiveld te worden aangehouden;
 - b. de rijsnelheid dient te worden gematigd tot maximaal 5 km/u en er dient in één richting te worden gemaaid;
 - c. de ecologisch deskundige dient tijdens de eerste maaironde voor de maaimachine uit te lopen. Eventuele individuen van de heikikker en de rugstreeppad dienen meteen te worden verplaatst buiten het werkterrein van de maaimachine;
 - d. bij daaropvolgende maairondes dient door, of onder begeleiding van, de ecooloog gecontroleerd te worden op eventueel aanwezige individuen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden;
 - e. de ecologisch deskundige dient te bepalen of de temperatuur hoog genoeg is, zodat de individuen actief genoeg zijn om te starten met de maaiwerkzaamheden. De uitvoering van bovenstaande dient te worden vastgelegd in het werkprotocol en te worden bijgehouden in het logboek (voorschrift 2 en 3).

² Zie https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Publicaties/Hygiene_protocol.pdf.

12. Indien er meer dan een week verstrijkt tussen het ongeschikt maken en frezen van het terrein en het afgraven van de toplaag, dient, onder begeleiding van de ecooloog of iemand die door deze geïnstrueerd is, gecontroleerd te worden op eventuele aanwezige individuen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voordat de toplaag wordt afgegraven.
13. De rijnsnelheid van alle machines en voertuigen over onverhard terrein en paden mag niet hoger zijn dan vijf kilometer per uur. Voor paden die voorzien zijn van rijplaten en aanwezig zijn in onverhard terrein geldt een maximale snelheid van vijftien kilometer per uur. In overige gevallen, zoals (transport)bewegingen over verharde paden die met rijplaten zijn voorzien, geldt een maximumsnelheid van dertig kilometer per uur. Indien ter plaatse een lagere maximumsnelheid geldt vanuit veiligheidsoverwegingen of andere wet- en regelgeving, dan dient deze maximumsnelheid te worden aangehouden. Voorgaande geldt voor de locaties buiten de schermen, in de periode van 1 februari tot 15 november.
14. Voorafgaand aan de werkzaamheden die plaatsvinden tussen 1 oktober en 1 april, dienen de locaties waar de werkzaamheden plaats gaan vinden ontoegankelijk gemaakt te worden door het plaatsen van schermen onder begeleiding van een ecologisch deskundige (voorschrift 5) en conform paragraaf 6.2.4 van het 'Activiteitenplan heikikker en rugstreeppad - In het kader van de Omgevingswet' van 1 oktober 2024. Aanvullend zijn de volgende voorwaarden van toepassing:
 - a. het plaatsen van de schermen dient te worden uitgevoerd in de periode voorafgaand aan de winterperiode die loopt van 15 augustus tot en met 1 september of de periode voorafgaand aan de voortplantingsperiode die loopt van 1 april tot en met 15 april;
 - b. het afschermen geldt tevens voor de locaties van de tijdelijke onderhoudspaden. Bestaande transportroutes hoeven hierbij niet meegenomen te worden, met uitzondering van risicovolle locaties. De risicovolle locaties zijn ter beoordeling aan de ecologisch deskundige;
 - c. de locaties waar werkzaamheden gaan plaatsvinden, die niet vallen onder de werkgebieden opgenomen in sub b, dienen eveneens afgeschermd te worden indien aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het habitat niet kan worden uitgesloten. Dit ter beoordeling aan een ecologisch deskundige;
 - d. toegangswegen ten behoeve van de werkzaamheden, die naar delen van het plangebied worden gerealiseerd, dienen voorzien te worden van een amfibieëngoot. Deze dienen te worden aangesloten op de schermen, zodat soort(en) buiten het plangebied blijven;
 - e. indien gebruik wordt gemaakt van een gronddepot naast het plangebied, dient ook dit gronddepot uitgerasterd te worden met een scherm. Er mag geen gebruik worden gemaakt van een folie en/of doek op de grond van een gronddepot;
 - f. de schermen dienen in goede staat te verkeren en dienen in de actieve periode dagelijks gecontroleerd te worden door een ecologisch deskundige of door een persoon die aanwezig is op de locatie en is geïnstrueerd door een ecologisch deskundige. Beschadigingen, hoge vegetatie of omgevallen schermen en dergelijke waardoor de functionaliteit van deze maatregel wordt belemmerd, dienen binnen een dag te worden hersteld of opgelost;
 - g. het verwijderen van de schermen na afronding van de werkzaamheden dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige;

Aanwijzingen voor gebruik

- zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Indien de vergunninghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de vergunninghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil overdragen, geldt op grond van artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet een informatieplicht. De huidige vergunninghouder dient ten minste vier weken voorafgaand aan de wijziging het bevoegd gezag hierover te informeren. Hierbij dienen de gegevens te worden verstrekt zoals genoemd in artikel 7.216 van de Omgevingsregeling.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil verlengen, dient tijdig en bij voorkeur zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheids termijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket. De aanvraag dient te voldoen aan de indieningsvereisten.

Zorgplicht en ongewoon voorval

In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (voorschrift 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 7 oktober 2024 hebben wij, namens Waterschap Rivierenland, een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit. De aanvraag betreft het versterken van de kade en watercompensatie, gelegen aan oostzijde van de Kade Kortland, met DSO-nummer 2024100701186. De werkzaamheden staan gepland te starten eind 2025 en duren naar verwachting tot uiterlijk eind 2027. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de periode 1 april 2025 tot en met 1 april 2030.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende gegevens ingediend, die gebruikt zijn voor de inhoudelijke beoordeling:

- Verzoek A5H – Kade Kortland en watercompensatie, omgevingsvergunning Flora- en fauna-activiteiten, Omgevingsloket, Verzoeknummer: 20241007 01186, 7 oktober 2024 (ODH1204316);
- Quicksan In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20191119v02, 19 maart 2020 (ODH1204277);
- Nader onderzoek Vleermuizen, heikikker, poelkikker, rugstreeppad, grote modderkruiper, waterspitsmuis en platte schijfhoren, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20240806Nov01, 9 september 2024 (ODH1204311);
- Activiteitenplan heikikker en rugstreeppad, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20240198v01, 1 oktober 2024 (ODH1204289).

Procedure

Reguliere voorbereidingsprocedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag. Overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow is kennisgegeven van de aanvraag via www.officielebekendmakingen.nl.

Beslistermijn

Gelet op artikel 16.64, eerste lid, van de Ow is de termijn voor de afhandeling van de aanvraag acht weken.

Ontvankelijkheid

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In de Omgevingsregeling zijn naast algemene ook specifieke indieningsvereisten opgenomen waar een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan dient te voldoen. Ook hebben wij getoetst of de aangeleverde gegevens voldoende zijn voor de voorbereiding van de beschikking en het inhoudelijk beoordelen van de aanvraag.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoet aan de wettelijke indieningsvereisten en voldoende informatie bevat voor een inhoudelijke beoordeling van de gevolgen van de flora- en fauna-activiteit op de betrokken beschermde soort(en).

Bevoegd gezag

De flora- en fauna-activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow, artikel 11.24 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn op grond van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft geen participatie plaatsgevonden.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow, waarin is opgenomen dat het verboden is om aangewezen flora- en fauna-activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. In het Bal worden deze flora- en fauna-activiteiten benoemd en zijn de beschermingsregimes opgenomen voor inheemse planten en dieren. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Het tweede regime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. De aanvraag is tevens getoetst aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de heikikker en de rugstreeppad, dit zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De heikikker en de rugstreeppad zijn tevens opgenomen in bijlage II bij het verdrag van Bern.

Paragraaf 11.2.3 van het Bal, met betrekking op de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor plant- en diersoorten een omgevingsvergunning nodig is.

Artikel 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning. Op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b en d, van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk vangen en doden van de heikikker en de rugstreeppad;
- het opzettelijk verstoren van de heikikker en de rugstreeppad;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker en de rugstreeppad.

Op grond van artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal is het verboden om, anders dan voor verkoop, de heikikker en de rugstreeppad, te vervoeren of onder zich te hebben.

Op grond van artikel 8.74k, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl aan de orde is; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Tot slot geldt voor alle inheemse soorten in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een omgevingsvergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

Beoordeling

Natuurwaardenonderzoek en vergunningplicht

Waterschap Rivierenland is voornemens om werkzaamheden uit te voeren in de plangebieden gelegen aan de oostzijde van Kade Kortland te Alblasserdam (zie Appendix I). Samengevat zijn de voorgenomen werkzaamheden als volgt:

- het uitvoeren van grondwerk aan de kade;
- het dempen van de teensloot langs de kade;
- het verleggen van de teensloot;
- het aanleggen van watercompensatie;
- het verhogen van de kade.

Om te bepalen of sprake is van een vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit heeft natuurwaardenonderzoek plaatsgevonden. In 2020 is een quickscanonderzoek uitgevoerd. In 2023 en 2024 heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de heikikker en de rugstreeppad binnen het plangebied. Het onderzoek is grotendeels uitgevoerd conform de Kennisdocumenten Heikikker en Rugstreeppad (BIJ12, 2017) en de Soortinventarisatieprotocollen (Netwerk Groene Bureaus, 2017). Er is een kleine afwijking van het Kennisdocument voor de heikikker en rugstreeppad in verband met de weersomstandigheden in de optimale periode, het onderzoek is hierdoor iets verplaatst, maar uitgevoerd bij gunstige omstandigheden.

Daarnaast is met behulp van e-DNA analyse onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van de heikikker, met positieve resultaten voor de aanwezigheid van de heikikker binnen het plangebied. Daarmee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is en de functies van het plangebied voor de heikikker en de rugstreeppad voldoende in kaart zijn gebracht.

De heikikker en de rugstreeppad zijn in het plangebied aangetroffen. Het plangebied maakt deel uit van het functioneel leefgebied in de vorm van voortplantingshabitat, vaste rust- en verblijfplaatsen in zomer- en overwinteringshabitat van de heikikker. Het plangebied maakt deel uit van het functioneel leefgebied in de vorm van vaste rust- en verblijfplaatsen in de winter van de rugstreeppad. Ondanks het treffen van mitigerende maatregelen valt niet honderd procent uit te sluiten dat toch een enkel individu gewond zal raken of gedood zal worden. Met de geplande werkzaamheden gaat het functioneel leefgebied tijdelijk verloren en worden individuen opzettelijk gevangen, verstoord en mogelijk gedood. Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, b en d, van het Bal.

Belangenonderbouwing

De omgevingsvergunning is aangevraagd op grond van het belang 'ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom' en het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl.

'Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom'

Wij merken op dat het wettelijk belang 'ter voorkoming van ernstige schade (...)' in de context van deze omgevingsvergunning niet op zijn plaats is. Uit de Richtsnoeren (2021) van de Europese Commissie bij de artikelen 12 en 16 van de Habitatrichtlijn blijkt dat het bij dit belang gaat om schade, direct veroorzaakt door in het wild levende beschermde dieren of planten, wat een omgevingsvergunning op dit wettelijk belang zou rechtvaardigen.

Volgens dezelfde Richtsnoeren en volgens vaste jurisprudentie moeten de uitzonderingsbepalingen van artikel 3.8, vijfde lid, van de voormalige Wet natuurbescherming strikt worden uitgelegd.

‘de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten’

Het uitvoeren van de kadewerkzaamheden is om de volgende redenen van groot belang voor de openbare veiligheid. De bescherming van ons land en inwoners tegen overstromingen is wettelijk verankerd in de Waterwet (nu Omgevingswet). Het Waterschap Rivierenland draagt de verantwoordelijkheid voor regionale waterkeringen en het beheer en onderhoud daarvan binnen zijn beheergebied. Uit de Waterverordening Waterschap Rivierenland volgt de verplichting dat er een veiligheidsnorm wordt gehandhaafd voor regionale waterkeringen. Dit is uitgedrukt in een gemiddelde overschrijdingskans per jaar. De normeringen van de IPO-methode zijn gebaseerd op de potentiële overstromingsschade in het door de waterkering beschermde gebied.³ Voor de kadevakken in het plangebied geldt een IPO-klasse van 3, wat inhoudt dat er een overschrijdingskans is van eens per honderd jaar.⁴ De gevolgschade die hierbij wordt verwacht, ligt in de bandbreedte van 36 miljoen tot 116 miljoen euro.³

Als de stabiliteit en hoogte van de kadevakken niet verbeterd worden, betekent dit dat de overschrijdingskans in het plangebied niet meer voldoet aan de wettelijk bepaalde norm. Sinds in 2003 de kade in Wilnis⁵ is doorgebroken, is bekend dat er ten tijde van hoge temperaturen, droogte en lagere waterstanden een groot risico bestaat op dijkbreuk voor veendijken.⁶ Wanneer een doorbraak plaatsvindt van een regionale kering, zoals de kades in het plangebied, kan dit leiden tot een inundatiediepte van enkele centimeters tot plaatselijk 150 cm. Bij een doorbraak vindt tevens een abrupte val van waterstanden plaats in een groot deel van de boezem. Het risico op het afschuiven van andere kades naar buiten is daardoor groot. De doorbraak in Wilnis heeft grote schade tot gevolg gehad, omdat water-, elektra- en gasleidingen braken. In het plangebied is in meerdere kadevakken tevens sprake van de aanwezigheid van buisleidingen, waardoor het transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Het gaat hierbij om stoffen die giftig, brandbaar of licht ontvlambaar kunnen zijn.⁷ Daarnaast zijn er belangrijke ontsluitingswegen en regionale fietspaden aanwezig in en in de omgeving van het plangebied, welke mogelijk ontoegankelijk raken bij een kadebreuk.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de aan de aanvraag ten grondslag gelegde wettelijke belangen voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de heikikker en de rugstreeppad, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

De kades in het project verkeren niet meer in een dusdanige staat dat de veiligheid in de toekomst gewaarborgd kan worden. Door middel van de geplande kadeversterkingen en de watercompensatie wordt de (water)veiligheid ook in de toekomst gewaarborgd en wordt de veiligheidsnorm behaald. In de aanvraag is aangegeven welke alternatieven zijn overwogen en is een onderbouwing gegeven waarom deze alternatieven geen andere bevredigende oplossing zijn.

³ Groot-Zwaartink *et al.*, 2022. Actualisering IPO-schadetabel regionale waterkeringen. Rapportnummer: 2022-49. STOWA, Amersfoort, zie ook <https://edepot.wur.nl/582014>.

⁴ Vastgestelde Legger waterkeringen, Waterschap Rivierenland: <https://wsrivierenland.maps.arcgis.com/apps/View/index.html?appid=388180c89db140e9884c57f008e8ff5f>.

⁵ Zie ook <https://www.uu.nl/nieuws/wat-is-het-risico-op-dijkdoorbraak-bij-droogte> en https://nl.wikipedia.org/wiki/Kadebreuk_Wilnis.

⁶ Calle *et al.*, 2004. Kwetsbaarheid van veenkaden door droogte. Hulpmiddel bij de identificatie van kwetsbare (veen-)kaden en prioritering van veenkaden voor inspectie tijdens droogte. Rapportnummer: 2004-17. STOWA, Utrecht, zie ook <https://edepot.wur.nl/118911>.

⁷ Atlas Leefomgeving – Kaart Transport gevaarlijke stoffen – buisleidingen: <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten>.

Locatie

Het project is locatiespecifiek aangezien het gaat om het uitvoeren van werkzaamheden aan een bestaande kade en watersysteem.

Inrichting en werkzaamheden

Een andere vorm van de inrichting van de werkzaamheden leidt niet tot een ander effect op de heikikker en de rugstreeppad aangezien het overgrote deel van de omgeving geschikt habitat vormt een andere methode leidt tevens tot het verloren gaan van de bovengenoemde functies aangezien de bestaande kades moeten worden verstevigd of vervangen. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke compenserende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de soorten te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol.

Planning

Bij de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden met de kwetsbare periode(n) van de heikikker en de rugstreeppad. Daarmee worden mitigerende maatregelen getroffen om effecten op de soorten te verminderen.

Conclusie

Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de heikikker en de rugstreeppad zoveel mogelijk voorkomen. Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing aanwezig is.

Staat van instandhouding

Om een omgevingsvergunning te mogen verlenen, mag kortgezegd de staat van instandhouding van de aangevraagde beschermde soort(en) niet verslechteren. Onderdeel van deze toetsing is ook of er mogelijk sprake is van cumulatieve effecten.

De heikikker en de rugstreeppad komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen de Alblasserwaard. De staat van instandhouding van de heikikker wordt als gunstig beoordeeld en ook de trend van de rugstreeppad is matig positief. Binnen de Alblasserwaard komen beide soorten veelvuldig voor. Als gevolg van de werkzaamheden zijn delen van het plangebied tijdelijk ongeschikt voor beide soorten. Daarmee gaat zomer- en overwinteringshabitat en functioneel leefgebied van de heikikker en de rugstreeppad tijdelijk verloren.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de staat van instandhouding van de heikikker en de rugstreeppad tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan heikikker en rugstreeppad - In het kader van de Omgevingswet' van 1 oktober 2024.

Voorschriften

In deze beschikking zijn algemene voorschriften opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de omgevingsvergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n). De voorgestelde maatregelen om de negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zoveel mogelijk te mitigeren en te compenseren achten wij in grote lijnen voldoende. Op een aantal onderdelen hebben wij de maatregelen aangescherpt in de specifieke voorschriften om de staat van instandhouding van de heikikker en de rugstreeppad te kunnen borgen. Hieronder lichten wij dit toe.

Heikikker en rugstreeppad

Als gevolg van de werkzaamheden gaat, zomer- en overwinteringshabitat en functioneel leefgebied van de heikikker en de rugstreeppad tijdelijk verloren. In de toekomst bieden de herstelde taluds opnieuw geschikt overwinteringshabitat en functioneel leefgebied. De herstelde kades worden ingezaaid met een gras- en kruidenmengsel om het herstel van de vegetatie te bevorderen. Een verandering in het beheer van de kades en taluds wordt niet voorzien. In de directe omgeving van het plangebied blijft tevens voldoende habitat beschikbaar voor de betrokken soorten.

In de minst kwetsbare periode wordt het plangebied ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er heikikkers of rugstreeppadden aanwezig zijn ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het maaien van de kades binnen het plangebied onder begeleiding van een ecologisch deskundige en dient te worden bijgehouden in het logboek. Deze vorm van ongeschikt maken is niet gebruikelijk, echter is het in deze specifieke situatie niet mogelijk om amfibieënschermen te plaatsen gezien de grote schaal van de werkzaamheden. Ondanks de directe begeleiding van de ecologisch deskundige kan het incidenteel voorkomen dat individuen gedood worden gedurende de werkzaamheden. Door het maaien van de vegetatie, tot een hoogte van maximaal acht cm boven het maaiveld, wordt het plangebied voor de soorten minder aantrekkelijk en tegelijkertijd overzichtelijker. Deze omstandigheden dienen te worden gehandhaafd om het plangebied ongeschikt te houden. Bij alle maairondes dient onder begeleiding van de ecooloog of iemand die door deze geïnstrueerd is, gewerkt te worden. Na het ongeschikt maken, wordt de grasmat gefreesd waarna de toplaag van de kade wordt afgegraven. Omdat de toplaag na het frezen beter vergraafbaar wordt voor de rugstreeppad, achten wij het noodzakelijk op te leggen dat er tevens ecologische begeleiding nodig is voordat de toplaag wordt afgegraven. Dit en overige voorwaarden hebben wij vastgelegd in de voorschriften.

De grondwerkzaamheden ten behoeve van de watercompensatie worden uitgevoerd in de periode 1 augustus tot en met 30 september, daarmee wordt tevens rekening gehouden met het broedseizoen.

Bij het dempen van de teensloten wordt gewerkt in verschillende ophoogslagen, hierbij en bij het ophogen van de kade met klei, ontstaan potentieel geschikte omstandigheden voor de rugstreeppad om te overwinteren: een droge, vergraafbare bodem. Indien werkzaamheden in de winter uitgevoerd dienen te worden, wordt een amfibieënscherm geplaatst rondom het kadevak dat op dat moment wordt opgehoogd, daarbij worden de eventueel aanwezige individuen vooraf weggevangen door middel van vangemmers conform het activiteitenplan.

Buiten het directe plangebied geldt op de paden een maximale snelheid van vijf kilometer per uur om individuen van de heikikker en de rugstreeppad voldoende mogelijkheid te geven te kunnen vluchten en daarmee verwonding en doding van individuen van beide soorten te voorkomen. In overige gevallen, zoals (transport)bewegingen over verharde paden die met rijplaten zijn voorzien, geldt een maximumsnelheid van dertig kilometer per uur. Indien een lagere maximum snelheid ter plaatse geldt vanuit veiligheidsoverwegingen of andere wet- en regelgeving dan dient uiteraard deze maximum snelheid te worden aangehouden. Bovenstaande rijsnelheden gelden voor de locaties buiten de schermen, in de periode van 1 februari tot 15 november. Met deze aanscherping in de voorschriften worden aanwezige soorten voldoende in de gelegenheid gesteld om tijdig te vluchten.

Door de voorgenomen maatregelen, in combinatie met de aanscherping daarvan in de voorschriften en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de heikikker en de rugstreeppad in de directe omgeving aanwezig blijven.

Cumulatieve effecten

Bij de toetsing van de effecten op de staat van instandhouding, hebben wij ook onderzocht of er cumulatieve effecten kunnen optreden als gevolg van andere plannen of projecten die in de omgeving van het plangebied uitgevoerd (gaan) worden. In de omgeving van het plangebied gelden een aantal omgevingsvergunning(en), die betrekking hebben op dezelfde lokale populaties van de soorten. Het gaat om de beschikkingen met kenmerk ODH1002168 en ODH1001952. In deze beschikkingen is ten aanzien van deze soorten het volgende opgenomen: voor de heikikker en de rugstreeppad worden de nodige mitigerende en compenserende maatregelen getroffen om de effecten op de soorten te minimaliseren. Gelet op de compenserende maatregelen en het beperkte effect van deze al verleende beschikkingen op lokaal niveau is geen sprake van cumulatieve effecten op de staat van instandhouding van dezelfde lokale populaties.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken. De werkzaamheden leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de heikikker en de rugstreeppad.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de heikikker en de rugstreeppad op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren. Kijk voor meer informatie op: <https://omgevingswet.overheid.nl/checken>.

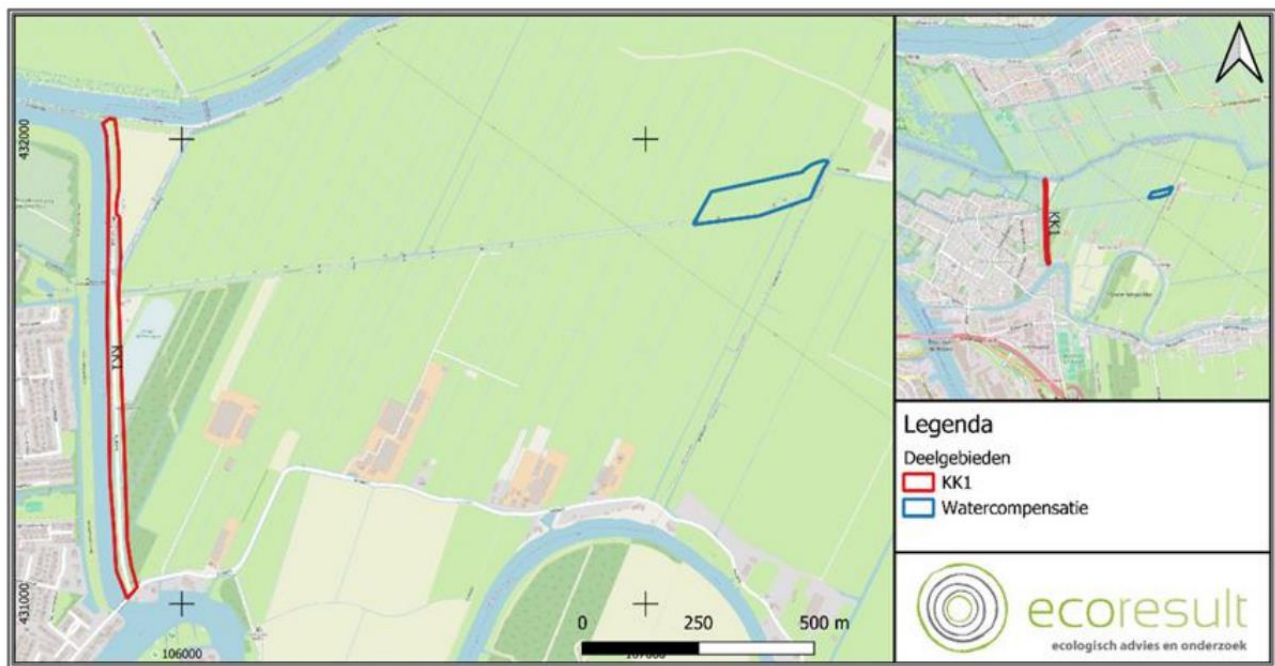
Conclusie

Op grond van het vorenstaande is de zekerheid verkregen dat de aanvraag voldoet aan het toetsingskader dat betrekking heeft op de in de aanvraag opgenomen flora- en fauna-activiteit en beschermde soorten, zodat de aangevraagde omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet wordt verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden. De omgevingsvergunning treedt in werking vanaf de dag na bekendmaking en is geldig tot en met 1 april 2030.

Appendices

Appendix I

Figuur 1: De ligging van het plangebied van Kade Kortland (rood omlijnd) en de watergang van de watercompensatie (het onderzoeksgebied is blauw omlijnd, de daadwerkelijke grootte van het werkgebied is kleiner. Voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Kaartbron: OpenStreetMap